

Důležité knihy oboru veřejná a sociální politika: konceptualizace jinakosti – JSM720

(verze sylabu k 16. 9. 2025)

Základní informace Název předmětu	Důležité knihy oboru VSP: konceptualizace jinakosti
Garantka a vyučující	Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.; eva.hejzlarova@fsv.cuni.cz
Kód předmětu	JSM720
Rozsah, examinace	0/1, klasifikovaný zápočet
Počet kreditů	2 ECTS kredity
Podmínky pro zapsání předmětu	Kurz si mohou zapsat studenti magisterského a doktorského studia (prezenční i kombinovaná forma)
Místo výuky	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8381
Čas výuky	bloková výuka, termíny v harmonogramu!
Moodle kurzu	https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8381
Konzultační hodiny	Konzultace.fsv.cuni.cz

Prerekvizity

Kurz je určen pro studenty/ky denního magisterského studia a distančního magisterského studia Veřejné a sociální politiky.

Stručná charakteristika předmětu

Seminář je součástí série kurzů kontrolované četby nazvané *Zásadní knihy veřejné a sociální politiky*. Ta připravuje studenty/ky magisterského studia veřejné a sociální politiky nejen na státní závěrečnou zkoušku, kde se klade důraz na obecný přehled a znalost klíčových děl oboru, ale i k ostatním studijním povinnostem a v konečném důsledku i pro diplomovou práci. Důraz je kladen na samostatnou práci studentů/ek, tj. v tomto případě na pečlivou a kritickou četbu níže uvedené knihy a její diskusi v širším kontextu sociální politiky. Předpokládá se zájem o sociální politiku – kniha je ideální pro studenty/ky, kteří se zajímají o problematiku lidí s postižením, lidí s psychickým onemocněním, LGBTQ a cizince.

Obecně je cílem této série rozšiřovat povědomí o klíčových dílech v dané oblasti veřejné a sociální politiky, procvičit schopnost kritického čtení a argumentace a osvojení prezentačních dovedností (písemný projev, argumentace). Knihy zařazené do kurzu doplňují texty, které jsou součástí literatury pro ostatní kurzy studijního programu.

Struktura a náplň kurzu

Výuka bude vedena seminární formou. Na začátku semestru proběhne úvodní setkání se studenty/kami, kde bude představena náplň pro daný semestr a náležitosti pro splnění studijních povinností. V průběhu semestru probíhá samostudium a kurz je zakončen společným kolokviem, kde proběhne společná rozprava. Kolokvia se mohou zúčastnit pouze studenti/ky, kteří ve stanoveném termínu poslali svůj konspekt.

Vybraná kniha

Kolářová, K. eds. (2012). Jinakost, postižení, kritika. Společenské konstrukty nezpůsobilosti a hendikepu. Antologie textů z oboru disability studies. Praha: SLON.

Z této knihy se čtou následující kapitoly:

- Disability studies: Jiný pohled na postižení (s. 11-40)
- Tělesná jinakost, ne/způsobilost, „postižení“, hendikep... (s. 41-63)
- Hledání jména (s. 66-70)
- Konstrukty normality (s. 71-103)
- Jak zdolat horu (s. 216-228)
- Šílenství, úzkost a postmoderna... (s. 319-341)

Forma kontroly studia (požadavky na ukončení předmětu)

Nezbytnými předpoklady pro absolvování kurzu jsou (1) odevzdání konspektu a (2) aktivní účast na závěrečném kolokviu. Studenti/ky mohou také využívat vypsané konzultační hodiny vyučující.

Pro studující distančního studia je nezbytné prokázat postup práce (např. poznámky ze dvou kapitol – napsaných v ruce, na počítači) v rámci druhého setkání.

Ad 1) Konspekt

Účelem konspektu je podat stručné shrnutí důležitých poznatků z daného textu (vše podstatné, co byste mohli v budoucnu, např. u státní závěrečné zkoušky, využít). Konspekt si nevšímá podružností, aby nebyl dlouhý a nepřehledný. Soustředí se na to, srozumitelně zaznamenat, o čem v knize běží. Může mít formu souvislého strukturovaného textu, součástí jsou obvykle i odkazy na stránku s významnými pasážemi nebo opravdu důležité citace. V některých případech je vhodné konspekt uspořádat odlišně od původní knihy (např. podle souvisejících témat). Vždy by měl obsahovat stručné resumé, kde vlastními slovy (heslovitě) popíšete, o čem kniha pojednává, co nového, významného, pro vás důležitého autor/ka tvrdí apod. Musí být zřejmé, co je míněním vaším a co míněním autora/ky. Také musí obsahovat kompletní bibliografické údaje.

Číst odborné knihy bez současného konspektování je poloviční ztráta času. „Co víte při čtení a krátce po přečtení, z velké části zapomenete - a budete muset číst znovu.“ (Jan Sokol)

Konspekt se odevzdává v elektronické podobě prostřednictvím Moodle kurzu. Obvyklá délka je 3-5 stránek na 100 stran textu (účelem není napsat druhou knihu, ale uspořádat podstatné myšlenky/poznatky). Musí obsahovat vaše jméno, bibliografické údaje a vaše vlastní zhodnocení a poznámky. Naopak nesmí jít o plagiát (včetně nesprávných citací). Kromě výpisků je ke každé kapitole třeba formulovat jednak Vaši osobní zkušenost s daným tématem a jednak Vaše představy o tom, jak se dané téma může promítat ve veřejné politice.

Ad 2) Kolokvium

Na konci semestru proběhne společné kolokvium, kde bude text diskutován. Očekává se kolektivní odborná rozprava na základě dobře zpracovaného konspektu a širšího rozhledu v oboru získaného z jiných předmětů. Záměrem kolokvia není testování encyklopedických znalostí a definic. Student/ka musí především prokázat znalost termínů a konceptů z textů a také jejich porozumění v širším kontextu oboru.

Výzkumná a studijní etika

Vzhledem k tradici univerzity a povaze vyučovaných předmětů je na Institutu sociologických studií FSV UK kladen velký důraz na etické a odpovědné jednání všech studentů a studentek. Za výrazné porušení etiky se přitom považuje zejména:

- a) plagiátorství – tj. použití cizích vět, dat či myšlenek (nebo částí vlastní práce předložené v jiném předmětu) bez přesného uvedení zdroje;
- b) manipulace s daty a informacemi (např. jejich úprava či arbitrární vytvoření);
- c) podvody jakéhokoli druhu.

Porušení pravidel se bude striktně řešit dle disciplinárního řádu FSV UK (dostupný na stránce Disciplinární komise FSV).

Harmonogram kurzu pro studenty*ky prezenčního studia

6. 10. 2025 v 15:30h (C221) - Úvodní setkání - informace o kurzu a studijních povinnostech; představení textu a nároků na konspekt (osobně)

7. 1. 2026 v 9:30 (místnost bude upřesněna) - závěrečné kolokvium (osobně)

4. 2. 2026 v 9:30 (místnost bude upřesněna) – závěrečné kolokvium, 2. termín (osobně)

Harmonogram kurzu pro studenty*ky distančního studia

10. 10. 2025 v 17:00 (B216) – Úvodní setkání – informace o kurzu a studijních povinnostech; představení textu a nároků na konspekt (osobně)

21. 11. 2025 v 17:00 (B216) – kontrola postupu práce

Termín závěrečného kolokvia bude upřesněn v souladu s termíny jiných zkoušek.